

Kategorie: Úřední slídl

Vítěz: Poslanec Jiří Běhounek za návrh novely zákona o zdravotních službách zavádějící neomezený přístup k elektronické zdravotnické dokumentaci

Jen málokdo z poslanců, kteří v dubnu schvalovali zákon o elektronické identifikaci, který zaváděl plošně občanky s čipem, si zřejmě všiml i poslaneckého přílepku předloženého poslancem Jiřím Běhounkem. Tato novela zákona o zdravotních službách zavádí tzv. Národní kontaktní místo, přes nějž má být umožněn široký přístup k elektronické zdravotnické dokumentaci, včetně přístupu ze zahraničí. Zákon nicméně zcela postrádá nezbytné limity tohoto přístupu, stejně jako zcela mlčí o tom, zda může pacient sdílení svých citlivých dat jakkoli ovlivnit.

Cílem návrhu mělo být podle předkladatele zřízení informačního systému umožňujícího nahlížet ze zahraničí do lékařské dokumentace Čechů. Toto by mělo význam například při poskytování neodkladné zdravotnické pomoci. Podle schváleného znění nového § 69a zákona by do elektronické zdravotnické dokumentace mohli nahlížet poskytovatelé zdravotních a sociálních služeb, dále poskytovatelé zdravotní záchranné služby a nakonec i další kontaktní místa v jiných státech EU.

Problém není ani tak v záměru, ale zejména v podobě schválené úpravy. Právní úprava neobsahuje žádnou konkrétnější specifikaci osob, které budou moci ke zdravotnické dokumentaci přistupovat. Jestliže dnes nahlíží do zdravotnické dokumentace typicky lékař v souvislosti s poskytováním zdravotní služby, tak zde by mělo jít o poskytovatele služeb (tedy například o nemocnici nebo domov pro seniory) bez jasného vymezení případů. Zákon tedy v zásadě umožňuje, aby jakýkoli poskytovatel zdravotních či sociálních služeb koukal do jakékoli elektronicky vedené zdravotnické dokumentace. Novela také zcela neomezeně zpřístupňuje dokumentaci našich pacientů i zahraničním subjektům, u kterých rovněž neuvádí žádné garance bezpečnosti údajů či požadavky na zdravotní vzdělání nahlížejících. Pacientovi není v zákoně přiznána ani žádná možnost, jak se těmto přístupům do zdravotnické dokumentace bránit.

Podle vyjádření poslance Běhounka i ministerstva zdravotnictví pro iDnes.cz by pravidla přístupu k údajům měla být obsažena v prováděcí vyhlášce. Tento postup, který se v právním řádu bohužel objevuje stále častěji, je ale zcela nepřijatelný a odporuje například i judikatuře Evropského soudu pro lidská práva, který jasně řekl, že při takto zásadních zásazích do práva na soukromí musí být limity obsaženy přímo v zákoně. To že byl celý návrh ušit velmi horkou jehlou, ostatně dokládá i vyjádření p. Běhounka k důvodům předložení návrhu opět pro iDnes.cz: *“Tímto krokem jsme učinili jediné - Česká republika nebude stát stranou celoevropského mechanismu výměny zdravotnické dokumentace. Materiál jsem dal jako pozměňovací návrh proto, abychom projekt, na který jsme dostali dotaci kolem devíti milionů korun, úplně nezabili.”* Ostatně je třeba zdůraznit i podíl dalších zákonodárců na schválení novely, kdy pozměňující návrh získal podporu z výboru pro zdravotnictví, jehož úkolem je mimo jiné dbát o práva pacientů, v celé poslanecké sněmovně proti němu v třetím čtení hlasovali pouze dva poslanci. Návrh pak neměl ani problém projít hladce Senátem.

Vedle rozšiřování zdravotnických registrů či slídění ve zdravotnických datech ze strany ministerstva financí, za něž byla udělena jedna z anticen za rok 2015, jde tak o další příklad útoku na důvěrnost zdravotnických informací.

Zdroj:

https://zpravy.idnes.cz/elektronizace-zdravotnictvi-jiri-behounek-prilepek-novela-zakona-o-zdravotnich-sluzbach-narodni-iaz-domaci.aspx?c=A170803_163941_domaci_fer

<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?T=1070&O=7>

<http://denikreferendum.cz/clanek/26083-zakon-pro-smirovani-pacientu>